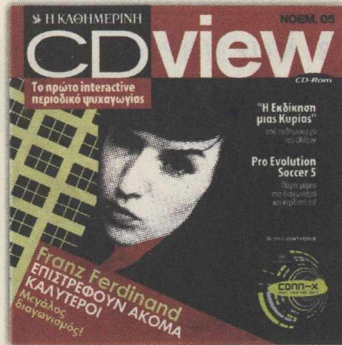




Το πρώτο interactive
περιοδικό ψυχαγωγίας



Τα καλύτερα του μήνα
στον υπολογιστή σας!



Οι καλύτερες στιγμές
της 7ης Τέχνης σε DVD

ΙΜΑΛΑΪΑ
Του Ερίκ Βαλί



ΣΗΜΕΡΑ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»



Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημερήσια Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

Ετος 87ο ■ Αρ. φύλλου 26.131 ■ Ιδρυτής: Γ. Α. Βλάχος

ΑΘΗΝΑ, ΚΥΡΙΑΚΗ 13 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2005

€ 2,50

Μαρτυρία Αρσένη για οκταετία Σημίτη

«Το ΠΑΣΟΚ δεν πολέμησε διαφθορά και διαπλοκή – Μύθος η ισχυρή οικονομία – Πολιτική η ευθύνη για τα Ιμια». Αποκαλύψεις του πρώην υπουργού στην «Κ» για τον χαμένο χρόνο

Την ώρα που τα γραφόμενα του κ. Κώστα Σημίτη στο βιβλίο του προκαλούν ρήξεις στο εσωτερικό του ΠΑΣΟΚ, ο πρώην υπουργός κ. Γεράσιμος Αρσένης με συνέντευξή του στην «Κ» εξαπολύει εναντίον του τέως πρωθυπουργού σκληρή πολιτική κριτική. Η μαρτυρία του κ. Αρσένη για την έκταση της διαφθοράς επί διακυβέρνησης του κ. Σημίτη, την κατάσταση στην οικονομία και την κρίση των Ιμίων αποκτά ιδιαίτερη σημασία, καθώς εκδηλώνεται τη στιγμή που ο τέως πρωθυπουργός καθιστά σαφές ότι θέλει να είναι πολιτικά παρών, όχι μόνο μέσω της υπερπάρσιψης του έρ-

γου της οκταετίας του, αλλά και με παρεμβάσεις για την πορεία που πρέπει να ακολουθήσει το ΠΑΣΟΚ.

Ο κ. Αρσένης επισμαίνει την έλλειψη αυτοκριτικής εκ μέρους του κ. Σημίτη, στον οποίο επιρρίπτει ευθύνες για τα φαινόμενα διαφθοράς και διαπλοκής, που διογκώθηκαν επί των ημερών του:

«Εάν είχαμε τολμήσει να δημιουργήσουμε ένα ευρύτατο δημοκρατικό μέτωπο ενάντια στη διαπλοκή και στη διαφθορά, θα είχαμε επιτελέσει τη μεγαλύτερη, ίσως, μεταρρύθμιση στη σύγχρονη εποχή και θα είχαμε αποκαταστήσει την ομαλή λειτουργία της ίδιας

της δημοκρατίας», υπογραμμίζει χαρακτηριστικά. Σε ό,τι αφορά την οικονομία, σημειώνει ότι «δεν τολμήσαμε τις απαραίτητες αλλαγές στις δομές της παραγωγής για την αύξηση της παραγωγικότητας και της απασχόλησης», για να συμπεράνει ότι «ισχυρή οικονομία δεν είχαμε και δεν έχουμε στην Ελλάδα». Τέλος, ο πρώην υπουργός Αμυνας επικρίνει τον κ. Σημίτη για επιλεκτική χρήση της αλήθειας αναφορικά με την κρίση στα Ιμια και αφήνει σαφώς να εννοηθεί ότι μετακυλίστηκαν οι πολιτικές ευθύνες στις Ενοπλες Δυνάμεις, με αποτέλεσμα τον διασυρμό τους. **(Σελ. 6)**



Ο κ. Γεράσιμος Αρσένης.

Σκληρή επίθεση Αρσένη κατά του Κ. Σημίτη

Τον κατηγορεί ότι έκλεισε τα μάτια σε φαινόμενα διαπλοκής και για επιλεκτική μνήμη αναφορικά με την κρίση στα Ιμια

Συνέντευξη στον **ΣΤΑΥΡΟ ΛΥΓΕΡΟ**

Με σκληρές πολιτικές βολές εν' όλης σχεδόν της ύλης απαντάει σήμερα μέσω της «Κ» ο Γ. Αρσένης στους ισχυρισμούς που περιλαμβάνει το βιβλίο του Κ. Σημίτη «Πολιτική για μία

δημιουργική Ελλάδα». Ο πρώην υπουργός κατηγορεί τον τέως πρωθυπουργό για επιλεκτική χρήση της αλήθειας, αναφορικά με την κρίση στα Ιμια, τονίζοντας ότι το ΠΑΣΟΚ δεν αντιμετώπισε τα φαινόμενα διαπλοκής και της διαπλοκής και αναφέρει ότι «ισχυρή οικονο-

μία» δεν υπήρξε ποτέ επί των ημερών του ΠΑΣΟΚ, όπως δεν υπήρξε το σήμερα. Ειδικότερα, ο πρώην υπουργός υποστηρίζει ότι η συμφωνία Πάγκαλου-Χόλμπερουκ είχε διαμορφωθεί πριν από την κατάληψη της δευτέρας βραχονησίδας από τους Τούρκους και α-

φάνει σαφώς να ενισχυθεί ότι οι Ένοπλες Δυνάμεις διατέθηκαν για να μεταπωλήσουν πολιτικές ευθύνες. Επιστρέφοντας την έλλειψη αυτοκριτικής του και απορρίπτει τον ισχυρισμό ότι η ελληνική αποστολή στην περιοχή της Κρήτης προέβλεπε τον εμφύλιο πόλεμο. Αποκαλύ-

πτει για πρώτη φορά ότι τον Ιούλιο 2003 είχε με επιστολή του καλέσει τον Κ. Σημίτη να αναλάβει τις διαδικασίες διαδοχής. Αναφερόμενος στην αλλαγή ηγεσίας στις αρχές 2004 τη θεωρεί καθυστερημένη και την χαρακτηρίζει «αυτοκαταρκτητική» τύπου.

Δεν είχαμε ποτέ ισχυρή οικονομία

— Συμμερίζετε την κριτική που έχει ασκηθεί στον πρώην πρωθυπουργό ότι ενόησε τη διαπλοκή και ανέθετε την διαφθορά;

— Ένα μεγάλο μέρος της κριτικής που ασκήθηκε στον κ. Σημίτη ήταν υπερβολική και άδικη. Σαφώς δεν ενόησε τη διαπλοκή. Η ευθύνη του έγκειται στο γεγονός ότι έκλεισε τα

μάτια ενόησε τη διαπλοκή και στη διαφθορά. Θα είχαμε επιτελέσει τη μεγαλύτερη, ίσως, μεταρρύθμιση στη σύγχρονη εποχή και θα είχαμε αποκαταστήσει την σμαλή λειτουργία της ίδιας της δημοκρατίας. Εάν τολμούσαμε να προχωρήσουμε προς αυτήν την κατεύθυνση, πιστεύω ότι ο λαός θα μας συγχωρούσε όλα τα άλλα και θα μας στήριζε στις εκλογές του 2004.

Φαινόμενα αλαζονείας και διαφθοράς δεν αντιμετωπίζονται με δηλώσεις του τύπου «όποιος έχει στοιχεία να τα πάει στον ει-σαγγελέα».

— Αύτοντας οι δηλώσεις που έκαναν οι δημόσιοι λειτουργοί, οι οποίοι είχαν αποδοκιμασία με τον αγγλικό όρο-benign neglect, δηλαδή καλοήθους αμέλειας, Παρακμιακά φαινόμενα ομαδοποίησης, οικειοποίησης εξουσίας, αλαζονείας και διαφθοράς, δεν αντιμετωπίζονται με δηλώσεις του τύπου «όποιος έχει στοιχεία να

τα πάει στον εισαγγελέα». Αύτοντας οι δηλώσεις που έκαναν οι δημόσιοι λειτουργοί, οι οποίοι είχαν αποδοκιμασία με τον αγγλικό όρο-benign neglect, δηλαδή καλοήθους αμέλειας, Παρακμιακά φαινόμενα ομαδοποίησης, οικειοποίησης εξουσίας, αλαζονείας και διαφθοράς, δεν αντιμετωπίζονται με δηλώσεις του τύπου «όποιος έχει στοιχεία να

τα πάει στον εισαγγελέα». Αύτοντας οι δηλώσεις που έκαναν οι δημόσιοι λειτουργοί, οι οποίοι είχαν αποδοκιμασία με τον αγγλικό όρο-benign neglect, δηλαδή καλοήθους αμέλειας, Παρακμιακά φαινόμενα ομαδοποίησης, οικειοποίησης εξουσίας, αλαζονείας και διαφθοράς, δεν αντιμετωπίζονται με δηλώσεις του τύπου «όποιος έχει στοιχεία να

Χάσαμε το τρένο

— Πόσο βάρος έχει ο ισχυρισμός Σημίτη ότι παρέδωσε «ισχυρή οικονομία»;

— Την οκταετία 1996-2004 βελτιώθηκαν οι οικονομικές συνθήκες και υπήρξαν οι κοινωνικές μεταβιβάσεις. Δεν τολμήσαμε, όμως, τις απαραίτητες αλλαγές στις δομές της παραγωγής για την αύξηση της παραγωγικότητας και της απασχόλησης. Αυτό το είχα υποσχεθεί στην σύνοδο της Κ.Ε. την 1η Ιανουαρίου 2001. Είπα τότε ότι αν δεν προχωρήσουμε σε ριζικές αλλαγές στις δομές της παραγωγής, θα χάσουμε το τρένο της ανάπτυξης για τις επόμενες δεκαετίες και θα αντιμετωπίσουμε αναγκαστικά κρίση μετά το 2006. Ισχυρή οικονομία, επομένως, δεν είχαμε και δεν έχουμε στην Ελλάδα.



Εάν είχαμε τολμήσει να δημοκρατικοποιήσουμε ένα ελεγχόμενο δημοκρατικό μέτωπο ενάντια στη διαπλοκή και στη διαφθορά, επιστρέφοντας ο κ. Γεώργιος Αρσένης θα είχε επιτύχει τη μεγαλύτερη, ίσως, μεταρρύθμιση στη σύγχρονη εποχή και θα είχαμε αποκαταστήσει την σμαλή λειτουργία της ίδιας της δημοκρατίας.

Χάσαμε διότι δεν τολμήσαμε

— Επρεπε κατά τη γνώμη σας ο κ. Σημίτης να εκδώσει ένα τέτοιο βιβλίο τόσο γρήγορα;

— Κρίνοντας από το αποτέλεσμα, νομίζω όχι. Ένα βιβλίο αυτού του είδους, απαιτεί κάποια απόσταση από τα πράγματα, αποφόρτιση, πολιτική ανάλυση, περίσσειμα ψυχικής και αυτοκριτικής διάθεση. Αυτές οι ιδιότητες δεν χαρακτηρίζουν το βιβλίο γι' αυτό και αστόχασε. Δημιουργήσε προβλήματα στο ΠΑΣΟΚ, ιδιαίτερα στη νέα ηγεσία του, ανοίγοντας ένα νέο και άγνωστο κεφάλαιο εσωστρέφειας. Εξέθεσε και αδίκησε τις Ένοπλες Δυνάμεις. Στο τέλος, αδίκησε και τον ίδιο τον εαυτό του.

— Όπως είπατε, από το βιβλίο του κ. Σημίτη απο-σπάει η αυτοκριτική. Πού το αποδίδετε;

— Ο κ. Σημίτης προσπαθεί με αδικαιολόγητο άγχος να υπερασπισθεί το έργο της δικής του οκταετίας και γι' αυτό δεν έχει την άνεση να ανοίξει σημαντικά πολιτικά κεφάλαια που απαιτούν θάρρος, ειλικρίνεια και αυτοκριτική.

Μας δόθηκαν ευκαιρίες αλλά...

— Ο κ. Σημίτης αποδίδει την εκλογική ήττα του 2004 στη μη επαρκή προβολή του κυβερνητικού έργου. Συμμερίζετε την άποψή του;

— Δεν τη συμμερίζομαι, όπως πιστεύω ότι δεν τη συμμερίζεται και η μεγάλη πλειοψηφία μέσα στο ΠΑΣΟΚ. Κατανοώ την πικρία του ότι σημαντικά επιτεύγματα της κυβέρνησής του δεν έχουν προβληθεί ικανοποιητικά. Εδώ έχει δίκιο. Ως έμπειρος, όμως, πολιτικός οφείλει να γνωρίζει ότι ο πολιτικός ισολογισμός δεν υπακούει στους χρω-πιστωτικούς κανόνες της λογιστικής. Στην πολιτική τα επιτεύγματα μετουσιώνονται σε αυτονόητα «κεκτημένα», ενώ η κυβέρνηση χρεώνεται τα εκκρεμή προβλήματα, που θα έπρεπε να είχε αντιμετωπίσει.

Ο κ. Σημίτης δεν έχει την άνεση να ανοίξει σημαντικά πολιτικά κεφάλαια που απαιτούν θάρρος, ειλικρίνεια και αυτοκριτική.

— Ποια είναι κατά τη γνώμη σας η αιτία της ήττας;

— Αμέσως μετά τις εκλογές του 2000 χάσαμε το στήριγμα μας. Μας προσφέρθηκαν μεγάλες ευκαιρίες για να κάνουμε σημαντικές τομές και να χτυπήσουμε τη διαφθορά και τη διαπλοκή. Δεν τολμήσαμε όμως και, σε πολλούς τομείς, όπως π.χ. στην Παιδεία, πήγαμε πίσω. Η συζήτηση για τους λα-γούς που υστερήσαμε δεν έχει γίνει, παρότι είναι απαραίτητο συστατικό για την ανασύνταξη του ΠΑΣΟΚ και την ανάκτηση της αξιοπιστίας του.

— Ο κ. Σημίτης δίνει κάποιες εξηγήσεις για τον τρόπο, που μεθόδευσε τη διαδοχή του. Συνάδει αυτή η μεθόδευση με τις δημοκρατικές αρχές;

— Κάτω από οποιεσδήποτε διαδικασίες, ο Γιώργος Παπανδρέου θα ανεδεικνύετο πρόεδρος. Ο «αυτοκρατορικός» τρόπος μεταβίβασης της προεδρίας δεν ωφέλησε, δεν ήταν αναγκαίος και, τελικά, έβλαψε την εικόνα του ίδιου του ΠΑΣΟΚ. Θα ήταν, λοιπόν, πολύ πιο δημοκρατικό και ενισχυτικό των θεσμικών λειτουργιών του κόμματος, εάν το θέμα της διαδοχής είχε τεθεί σε ένα συνέδριο. Το επικείμενο ότι αυτό, ίσως, λειτουργούσε διαιρετικά, δεν ισχύει. Στο παρελθόν, το ΠΑΣΟΚ αντιμετώπιζε παρόμοιες προκλήσεις με αίσθημα ευθύνης. Τον Ιανουάριο του 1996, ο κ. Σημίτης ανακηρύχθηκε πρωθυπουργός έχοντας, στην πρώτη φάση της ψηφοφορίας, λιγότερο από το 1/3 της Κ.Ο.

Αργησε η διαδοχή

— Θεωρείτε ότι η αλλαγή ηγεσίας έγινε αργά;

— Ναι. Ο κ. Σημίτης θα έπρεπε να είχε κινηθεί πολύ νωρίτερα. Ίσως τότε το αποτέλεσμα να ήταν διαφορετικό. Του το είχα προτείνει σε μια μη δημοσιοποιημένη επιστολή μου της 31ης Ιουλίου 2003. Σε αυτήν, του εξέθεσα μεταξύ άλλων και την εκτίμησή μου ότι ο ίδιος δεν μπορεί να αντιστρέψει την πορεία προς την ήττα. Του είχα ζητήσει να ανοίξει τις διαδικασίες διαδοχής στο κόμμα και στην Κ.Ο.

Είχα εκφράσει, μάλιστα, σε εκείνη την επιστολή μου και τον φόβο ότι εάν δεν τολμήσουμε να προχωρήσουμε αμέσως στην «αυτοκάθαρση» μας, αυτό θα το έκανε το εκλογικό σώμα στις επερχόμενες εκλογές. Και μια τέτοια έκβαση θα ήταν άδικη για την παράθεσή μας και οδυνηρή για τον τόπο.



Η συμφωνία πολιτικής λύσης στα Ιμια είχε διαμορφωθεί πριν από την κατάληψη της δευτέρας βραχονησίδας και δεν επηρεάστηκε από αυτήν, λέει ο κ. Αρσένης.

Ιμια: προαποφασισμένη η πολιτική λύση

— Ο κ. υπουργός Αμυνας συμμετείχατε στον χειρισμό της κρίσης στα Ιμια. Ο κ. Σημίτης δίνει τη δική του εκδοχή. Είναι ή όχι ακριβής;

— Ο κ. Σημίτης παραθέτει επιλεκτικά πολλά στοιχεία και, κατά κανόνα, είναι ακριβή. Επιπλέον, όμως, και ορισμένες, πιστεύω ότι πλεονάζουσες, ανακρίβειες, που δημιουργούν λανθασμένες εντυπώσεις. Θα αναφερθώ μόνο σε

τις, καθώς εκεί είναι αντι-κείμενα στοιχεία αρνητικά στοιχεία για την ετοιμότητα των Ενόπλων Δυνάμεων. Είναι φυσικό η κατάληψη της Δυτικής Ιμιας από καταδραμείς να ήταν γνωστή πρώτα στους Τούρκους. Η τηλεοπτική είδηση από την Τουρκία έφθασε στο ΚΥΣΕΑ λίγο πριν από τις 3:30. Αντίθετα με ότι διατείνεται ο κ. Σημίτης, οι Ένοπλες Δυνάμεις δεν αδράνησαν και παρή-

γαν αμέσως δυναμικές κοινές ενέργειες. Η εξακρίβωση όμως της πληροφορίας έγινε με εκπαιτερο πτες 4:40, δηλαδή λίγο μετά μία ώρα. Επίσης, την πτώση του ελικοπτερου δεν την πληρηωρηθηκε ο κ. Σημίτης από την τηλεόραση στις 7 το πρωι, αλλά από εμένα προσωπικά γυρω στις 6, μέσω του τηλεφώνου.

— Λέτε ότι ο κ. Σημίτης κάνει επιλεκτική χρήση της αλήθειας;

— Και με αυτό τον τρόπο δεν εμπεριέχει την ανόδωση

των πολιτικών διάστασης του χειρισμού της κρίσης, αν και ο κ. Σημίτης παραδέχεται ότι «το πρόβλημα ήταν πολιτικό και έπρεπε να αντιμετωπισθεί με πολιτικά μέσα και όχι με μια στρατιωτική επικεκροση». Είναι γι' αυτό τον λόγο που ο ίδιος απέρριψε το αίτημά μου να μεταφερθούμε στην αίσθηση επικεκροσεων στο υπουργείο Αμυνας. Και ήταν για τον ίδιο λόγο, που δεν ενέκρινε κανόνες εμπλοκής από το ΚΥΣΕΑ. Όπως ορθά αναφέρει, «θα αποφασίσουμε όταν καταλήξουμε τι ακριβώς πρέπει να γίνει. Και η σύσκεψη θα πρέπει πρώτα απ' όλα να ξεκαθαρίσει το πολιτικό πρόβλημα, με το οποίο έμμεσα αντιμετωπίζονται τα στρατιωτικά. Ήταν σαφές, λοιπόν, το μήνυμά ότι παγώναμε για μια «πολιτική λύση», το πλαίσιο της οποίας είχε φαίνεται, συζητηθεί μία δύο μέρες πριν. Κατά τις 1:30 π.μ. είχε διαγραφεί το πλαίσιο συμφωνίας με τον κ. Χόλμπερουκ, ότι δηλαδή όλες οι δυνάμεις θα αποσυρθούν και δεν θα επανέλθουν, αλλά, όπως γράφει ο κ. Σημίτης, «ούτε διαπραγματεύσεις με τον Τούρκο, αλλά ούτε και η σημαία αποτελούν μέρος της συμφωνίας». Είναι με αυτήν την έννοια που εδόθη εντολή στον κ. Πάγκαλο να συμφωνήσει με τον κ. Χόλμπερουκ. Η τελική συμφωνία που ενεγράφη από το ΚΥΣΕΑ δεν έχει διαφορετικά χαρακτηριστικά από το πλαίσιο συμ-

Δεν αιφνιδιαστήκαμε

— Εάν κατάλαβα καλά υποστηρίζετε ότι η στρατιωτική πιεχή της κρίσης δεν επηρέασε την ουσία της συμφωνίας.

— Ακριβώς. Η συμφωνία είχε διαμορφωθεί πριν από την κατάληψη της δευτέρας βραχονησίδας. Αυτά, όμως, πρόσθεσε ένα ιδιαίτερα δραματικό χαρακτηρισμό στην εφαρμογή της συμφωνίας και πλεγωσε το εθνικό φρόνιμα. Πρέπει να το αποδεχθούμε. Ειλικρινά δεν κατονομάω γιατί ο κ. Σημίτης θέλει να παρουσιάσει την κρίση στα Ιμια κάτω από την οπτική γωνία της στρατιωτικής διάστασης. Θα ήταν αλισού-στερο και ειλικρινές αν έλεγε ότι ευθύνες εξαρτάς είχε επιτελέσει μια πολιτική λύση επιστροφής στο status quo ante, χωρίς εμπλοκή σε διαπραγματεύσεις με την Τουρκία. Αυτό επέδωξε και αυτό επιτεύχθηκε.

— Η γενική εντύπωση είναι ότι η κρίση στα Ιμια αιφνιδιασε την τότε κυβέρνηση.

— Τα επιτελετικά σχέδια προέβλεπαν κάτι τέτοιο, καθώς και μορφές αντίδρασης. Αρα, από την άποψη αυτή αιφνιδιασμός δεν υπήρξε. Υπάρχει, όμως, στοιχείο πολιτικού αιφνιδιασμού. Όταν γίνονται, μέσω τρίτου, διαπραγματεύσεις για τη μη στρατιωτική επίλυση μιας διαφοράς, είναι αυτονόητο ότι τα αντιμαχόμενα μέρη απέχουν από κάθε είδους στρατιωτική ενέργεια. Αυτό φαίνεται ότι δεν είχε εξασφαλισθεί.

Να αναλάβουμε τις ευθύνες μας

— Ήταν οι Ένοπλες δυνάμεις στη δραματική κατάσταση που περιγράφετε;

— Ασφαλώς όχι. Είμαι σε θέση να γνωρίζω την οθολόγηση των ενεργειών των Ενόπλων Δυνάμεων κατά τη διοίκηση της κρίσης, που έγινε από ανώτατα επηλεκτικά όργανα. Η οθολόγηση κατέδειξε το ανάθετο. Το ηθικό ήταν ιδιαίτερα υψηλό και η διάταξη τους μας έδινε το τακτικό πλεονέκτημα.

— Συμφωνείτε ή όχι με την εικόνα, που ο τότε πρωθυπουργός σκιαγραφεί για τον ναύαρχο Λυμπερίνη;

— Βεβαίως, μέρος της ευθύνης σήκει στον αρχηγό του ΓΕΕΘΑ ναύαρχο Λυμπερίνη. Αλλά, ευθύνη είχε και ο τότε πρωθυπουργός και εγώ όπως και άλλα μέλη του ΚΥΣΕΑ και ουσιαστικές στον χειρισμό της κρίσης. Πρέπει επιτέλους να μεθούμε να αναλαμβάνουμε με γεννασιότητα τις ευθύνες μας.

BRAD PITT and his Carrera Tag Heuer Automatic Chronograph

SWISS AVANT GARDE SINCE 1860

www.vichosgroup.gr, e-mail: info@vichosgroup.gr, Tel: 210 67... Sales Service: 210 92 47 249

Μάχη κορυφής στη σκακιέρα του ΠΑΣΟΚ

Οι κινήσεις Σημίτη για κατοχύρωση ρόλου και το διπλό μήνυμα από τον κ. Παπανδρέου

Του Κ. Π. Παπαδισίου

Σε μίαν ιδιότυπη παρτίδα σκάκι η οποία ακόμη βρίσκεται στις πρώτες της κινήσεις έχουν μετατραπεί οι σχέσεις του προέδρου του ΠΑΣΟΚ κ. Γ. Παπανδρέου με τον κ. Κ. Σημίτη μετά την έκδοση του βιβλίου του τελευταίου που πυροδότησε ένα νέο κύκλο εσωστρέφειας στο κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης.

Το τελευταίο τρίημερο, τόσο ο κ. Γ. Παπανδρέου, όσο και ο κ. Κ. Σημίτης επιχείρησαν «να ρίξουν τους τόνους», προκειμένου να αποφοριστεί η ένταση στο εσωτερικό του ΠΑΣΟΚ. Όμως, το πρόβλημα επί της ουσίας παραμένει. Ο κ. Γ. Παπανδρέου επισημαίνοντας πως έχει την ευθύνη «να οδηγήσει το ΠΑΣΟΚ προς το μέλλον» κατέστησε σαφές πως επιθυμεί να διαφυλάξει ως αποκλειστικό προνόμιο τη χάρη της στρατηγικής του κόμματος μέχρι τις επόμενες εκλογές. Όμως, είναι προφανές πως ο κ. Κ. Σημίτης

Στο παρασκήνιο συνεχίζονται οι εκατέρωθεν βολές μεταξύ στελεχών που πρόσκυνονται στα δύο στρατόπεδα.

γραμματικό όχημα του ΠΑΣΟΚ στην εκλογική αναμέτρηση του 2004.

Υπ' αυτήν την έννοια, η «σύγκρουση κορυφής» με την οποία βρέθηκε αντιμέτωπο το ΠΑΣΟΚ την προηγούμενη εβδομάδα, το πιθανότερο είναι πως περιοδικά θα εμπλουτίζεται με νέα επεισόδια. Πόσω μάλλον, που στο παρασκήνιο συνεχίζονται οι εκατέρωθεν βολές μεταξύ στελεχών που πρόσκεινται στον κ. Γ. Παπανδρέου και των «εκσυγχρονιστών», οι οποίοι έχουν ταυτιστεί πολιτικά με τον κ. Σημίτη.

Πολιτικά στελέχη όπως οι κ. Θ. Τασούρας, Χ. Καστανίδης και στενοί συνεργάτες του κ. Γ. Παπανδρέου δεν κρύβουν σε καί' ιδίαν συζητήσεις τους την έντονη ενόχληση για την πολιτική παρέμβαση στην οποία προέβη ο κ. Κ. Σημίτης. Στον πρώην πρωθυπουργό καταλογίζεται:

■ Πρώτον, ότι εξέδωσε το βιβλίο του σε εντελώς εσφαλμένο πολιτικό χρόνο, βοηθώντας τη Ν.Δ. να βγει από τη γωνία στην οποία είχε βρεθεί λόγω της σκανδαλογίας του τελευταίου διαστήματος.

■ Δεύτερον, ότι επανέφερε στο προσκήνιο τη συζήτηση για το «παρελθόν» του ΠΑΣΟΚ το οποίο κρίθηκε και καταδικάστηκε στις προηγούμενες εκλογές.

■ Τρίτον, ότι επί της ουσίας απέδωσε αδικώς στον κ. Γ. Παπανδρέου τις ευθύνες για την εκλογική ήττα της 9ης Απριλίου επιτείνοντας την αμφισβήτηση για το ηγετικό του προφίλ.

Από την πλευρά τους, στελέχη που συνε-



Το βιβλίο του κ. Σημίτη και όσα ελέγχονταν κατά την παρουσίασή του ήταν ένα ακόμη επιχείρημα ότι και τόσο αγαπητός στενός του με τον κ. Παπανδρέου. Οι δύο πλευρές συνεχίζουν τη κινήσει σε μια παρτίδα που βυθίζει κάθε τόσο το ΠΑΣΟΚ σε κινήματα εσωστρέφειας.

κίζουν να κινούνται στον «εκσυγχρονιστικό» χώρο, όπως οι κ. Γ. Παπαντωνίου και Χρ. Βερέλης κατηγορούν το περιβάλλον του προέδρου του ΠΑΣΟΚ ότι παρέσυρε τον κ. Γ. Παπανδρέου σε μια «υπεραντίδραση» επιζημία και για τον ίδιο και για το κόμμα. Όπως αφήνουν να εννοηθεί ναί μεν δεν βρίσκεται σε εξέλιξη κάποιο σχέδιο αλλαγής ηγεσίας στο ΠΑΣΟΚ, αλλά ο κ. Σημίτης ως πρωθυπουργός επί μια σκακιέρα είναι υποχρεωμένος να αναδείξει και να προτείνει τρόπους κάλυψης των «κενών» που διαπιστώνονται στο ιδεολογικό στήγμα, την αντιπολιτευτική τακτική και τον προγραμματικό λόγο του κ. Γ. Παπανδρέου.

Μάλιστα, την εκτίμηση πως ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ έπρεπε να επιτελέσει να «ενσωματώσει» στη στρατηγική του την παρέμβαση του κ. Σημίτη και όχι να αντιπαρεταθεί μαζί της, συμμερίζονται και στελέχη που κινούνται πλησίον του κ. Γ. Παπανδρέου, αλλά έχουν καταβολές στο «εκσυγχρονιστικό» μπλοκ, όπως ο κ. Γ. Φλωρίδης.

Αντιθέτως, παράγοντες όπως ο κ. Ευ. Βενιζέλος φέρονται να εκτιμούν πως οι τελευταίες εξελίξεις απλώς αναδεικνύουν πως το ΠΑΣΟΚ έχει στήσει μακρύ δρόμο να διαπιστώσει, προκειμένου να αποσπαστεί πλήρως η φυσιογνωμία και η στρατηγική του, καθώς το υφιστάμενο «κενό» δεν έχει καλύψει μέχρι στιγμής ο κ. Γ. Παπανδρέου, αλλά και δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί επαρκώς με την απλή επιστροφή στους προσανατολισμούς της προηγούμενης οκταετίας, όπως εμφανίζεται να επιθυμεί ο κ. Κ. Σημίτης.

Μελετημένη απάντηση

Πάντως, στο επιτελείο του κ. Γ. Παπανδρέου θεωρούν ως σημαντικότερη εξέλιξη της περασμένης εβδομάδας το γεγονός ότι ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ απέστειλε τα μηνύματα που επιθυμούσε προς τον κ. Κ. Σημίτη, χωρίς να ανοίξει στο κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης μια ανεξέλεγκτη συζήτηση, τουλάχιστον προς το παρόν, για το μέλλον του ΠΑΣΟΚ.

των πρώην πρωθυπουργού. Προσδιορίζουν δε αυτά τα μηνύματα ως εξής:

■ Πρώτον, ότι ο κ. Γ. Παπανδρέου θα συνεχίσει να κινείται σε μια λογική ρήξης με το κυβερνητικό παρελθόν του ΠΑΣΟΚ που καταδικάστηκε στις εκλογές του 2004.

■ Και δεύτερον, ότι ο ίδιος εκφράζει θεαματικά το ΠΑΣΟΚ και ότι θα πορευτεί βασιζόμενος σε νέα ή -σε κάθε περίπτωση- άφθαρτα πρόσωπα.

Όπως λέγεται χαρακτηριστικά, δεν είναι τυχαίο ότι ο κ. Γ. Παπανδρέου επέλεξε να προσέλθει στην παρουσίαση του βιβλίου του κ. Κ. Σημίτη, συνδυαζόμενος από την κ. Μαριλίζα Ξενογιαννακοπούλου και τους κ. Φ. Πετσάλινο και Χ. Καστανίδη. Εξάλλου, η απόφαση για τον τρόπο αντίδρασης του κ. Γ. Παπανδρέου στην παρέμβαση του κ. Κ. Σημίτη δεν ελήφθη εν θερμώ. Ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ διαβουλευόταν με τους επιτελείς του, από εφυσμένους εκ των οποίων ζήτησε συγκεκριμένες επισημάνσεις και κατευθύνσεις, γράφει ο Κωνσταντίνος Τσιτοχάνης.

«Να φυλάσσεται μόνον η Ανατολική Ιμια»

Ματάρια του τότε υποδιοικητή των ΟΥΚ Κ. Ματάλα για τη νύχτα της μεγάλης κρίσης

Συνέντευξη στον ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ ΖΟΥΛΑ

Στη διάρκεια της κρίσης των Ιμίων ο κ. Κων. Ματάλας, αντιπλοίαρχος σήμερα ε.α., ήταν υποδιοικητής των Ομάδων Υποβρυχίων Καταδρομών. Των 14 βατραχανθρώπων, δηλα-

δή, στους οποίους δόθηκε εντολή να φυλάσσουν μόνον τα ανατολικά Ιμια, με συνέπεια οι Τούρκοι να καταλάβουν την άλλη βραχονησίδα. Την αφορμή ανακίνησης όσων συνέβησαν τότε και της συνέντευξης που φιλοξένηε σήμερα η «Κ» έδωσε η επιλο-

γή του κ. Κ. Σημίτη να συμπεριλάβει στο βιβλίο του, μόλις εννιά χρόνια μετά, ειδικό κεφάλαιο για τα Ιμια. Ο κ. Ματάλας, ένας εκ των αγνώστων πρωταγωνιστών εκείνης της νύχτας, όχι μόνον απορρίπτει τους ισχυρισμούς του τότε πρωθυπουργού, που κα-

ταλογίζει αποκλειστικώς στον ναύαρχο Λυμπερί όλες τις εσφαλμένες επιλογές, αλλά αναδεικνύει και τις πολιτικές ευθύνες για τις οποίες απλά υπενθυμίζεται ότι δεν υπήρχε καμία παραιτοση. Εστω για λόγους ηθικούς ή και ευθιφας...



Οι πληροφορίες για επικείμενη απόβαση των Τούρκων στα Δυτικά Ιμια έρχονταν από παντού, λέει ο Κ. Ματάλας

— Κύριε Ματάλα, με την απόσταση του χρόνου, ποιες είναι οι ευθύνες που θα μπορούσαν να καταλογιστεί κανείς σήμερα για τον τρόπο χειρισμού της κρίσης των Ιμίων;

— Το πρώτο κρίσιμο ερώτημα που δεν απαντάται πέσιτικά στο βιβλίο του τέως πρωθυπουργού είναι γιατί το ΚΥΣΕΑ δεν συνεδρίασε στο Εθνικό Κέντρο Επιχειρήσεων (ΕΘΚΕΠΙΧ), αλλά παρέμεινε στη Βουλή. Και το λέω αυτό διότι ο συγκεκριμένος χώρος του Πενταγώνου έχει διαμορφωθεί ακριβώς για τέτοιες περιπτώσεις. Προσφέρει, δηλαδή, τη δυνατότητα άμεσων πληροφοριών από οποιαδήποτε περιοχή της χώρας. Εκεί απολήγουν όλοι οι τρόποι επικοινωνίας με το Ναυτικό, το Πεζικό και την Αεροπορία. Η χρήση του χώρου προφανώς δεν στοχεύει μόνον στην κλιμάκωση, αλλά και στην αποκλιμάκωση μιας κρίσης. Επομένως, είναι έωλο το επιχείρημα του κ. Σημίτη ότι δεν ήθελε να μεταβεί στο υπουργείο Αμύνης προκειμένου να μη δοθεί σοβαρότερη διάσταση στα ΜΜΕ. Ούτως ή άλλως, όλα τα μέσα ενημέρωσης θα περίμεναν τις εξελίξεις απ' όπου και αν αυτές προέκυπταν.

— Εκεί ακουστεί, ωστόσο, ότι κάποιοι στρατιωτικοί επιθυμούσαν την κλιμάκωση της κρίσης και γι' αυτό κάλεσαν την πολιτική ηγεσία στο Πεντάγωνο.

— Το έχω ακούσει και εγώ, αλλά δεν νομίζω ότι ευσταθεί. Ούτως ή άλλως, τις αποφάσεις θα τις ελάμβανε το ΚΥΣΕΑ. Αν συνεδρίαζε στο κέντρο επιχειρήσεων, το μόνο βέβαιο είναι ότι όλοι θα είχαν καλύτερη πληροφόρηση, για να μην τους μεταφέρονται οι ειδήσεις μέσω κλημάτων τηλεφώνων, όπως συνέβη. Δεν ξέρω τι θα γινόταν διαφορετικά εκείνο το βράδυ, αν το ΚΥΣΕΑ συνεδρίαζε στο ΕΘΚΕΠΙΧ. Αλλά

επιτρέψτε μου να πω ότι δεν είναι σοβαρή εικόνα μιας χώρας να κυκλοφορεί στη Βουλή ο ΑΓΤΕΕΘΑ με ένα ναυτικό χάρτη υπό μάλης και να προσπαθεί να εξηγήσει στην πολιτική ηγεσία μέσα από τις κουκκίδες των νησιών τι ακριβώς συνέβαινε...

Σαφής οδηγία

— Σε επίπεδο εντολών ποια είναι τα λάθη εκείνης της νύχτας;

— Η οδηγία που εμείς πήραμε είναι ομάδα βατραχανθρώπων να σπεύσει στα Ανατολικά Ιμια, όπου Τούρκοι δημοσιογράφοι είχαν υψώσει τη σημαία τους. Όπως κι έγινε. Στείλαμε συνολικά 14 άτομα, δύο ομάδες των επτά, που επί τρεις μέρες και νύχτες βρίσκονταν με βάρδιες στο νησί. Για τα Δυτικά Ιμια δεν μας δόθηκε ποτέ εντολή και υπήρχε σε όλους μας η απορία την οποία επισημάναμε στην ηγεσία, αλλά η εντολή παρέμεινε μέχρι τελευταίας στιγμής «να φυλάσσεται η Ανατολική Ιμια και μόνον».

— Αυτό που περιγράφετε, όμως, ανήκει στην ευθύνη της στρατιωτικής ηγεσίας;

— Ασφαλώς. Αλλά υπάρχουν και σαφείς πολιτικές ευθύνες. Διότι ουδέποτε δόθηκε από το ΚΥΣΕΑ το «πράσινο φως» για να ενεργοποιηθούν οι λεγόμενοι κανόνες εμπλοκής, παρ' ότι αυτό ζητήθηκε από τη στρατιωτική ηγεσία. Να δοθεί, δηλαδή, μια εντολή προκειμένου να υπάρχει ένα απολύτως σαφές σχέδιο το οποίο θα ακολουθείτο σε κάθε περίπτωση. Οι κανόνες εμπλοκής είναι μια σειρά συγκεκριμένων αντιδράσεων, ανάλογα με την απειλή. Θα σας το πω εκλαϊκευμένα. Αν κάποιος νομίζει ότι θα επιχειρήσει να σε χαστουκίσει, πρέπει να έχεις εντολή προκειμένου να προσπαθήσεις να αποφύγεις το χαστούκι. Ή αν τον δεις να σου επιτίθεται προκειμένου να σε χασ-

τουκίσει, να ξέρεις ότι μπορείς να τον χαστουκίσεις κι εσύ ή και να τον πρόλαβεις πριν σε χτυπήσει. Οι κανόνες εμπλοκής κακώς συγχέονται από πολλούς με την κλιμάκωση μιας κρίσης. Διότι στην ουσία πρόκειται για ένα σύστημα αντιδράσεων, που έχει αποκλειστικό στόχο να διατηρεί την υπεριοχή έναντι του αντιπάλου σου. Είναι αναπόσπαστο κομμάτι του χειρισμού οποιασδήποτε τέτοιας κρίσης.

— Θα το ρωτήσω απλά. Ημασταν έτοιμοι για παν ενδεχόμενο εκείνο το βράδυ;

— Δεν μπορώ να κάνω τέτοιες κρίσεις. Στην περιοχή στείλαμε μόνο μια φρεγάτα με ένα κυβερνήτη, ο οποίος ήταν υπεύθυνος ως τακτικό διοικητής και για το πλοίο του και για την οργάνωση των παραπλεόντων σκαφών και για τις πιέσεις του ελικοπτερίου και για την επικοινωνία με τον θάλαμο επιχειρήσεων. Από την πρώτη στιγμή πολλοί απορούσαμε που είχαν αφαιρέσει έναν άνθρωπο τόσο μόνο, χωρίς άλλη επιτελική βοήθεια. Από την άλλη πλευρά, ωστόσο, τη νύχτα των Ιμίων θεωρώ ότι είχαμε ένα τακτι-

κό πλεονέκτημα. Τα όπλα μας μπορούσαν λόγω μικρών αποστάσεων να βάλουν, αν χρειαζόταν, πιο αποτελεσματικά τα τουρκικά πλοία. Και είχαμε εγκαίρως τοποθετήσει οπλισμένες μονάδες σε όλες τις προβλεπόμενες επικαίρες θέσεις. Αλλά σας είπα και πριν ότι κανόνες εμπλοκής δεν υπήρχαν. Διότι, αν ο μινι γονιόπτερος ένα σκάφος μας δούσαν ένα τουρκικό πυραύλο, δεν υπήρχε εντολή για το αν θα αντιδράσει μόνον εκείνο ή και τα παραπλέοντα σκάφη μας. Γι' αυτό και η αίσθηση που παραμένει ό-

Ήταν γνωστό

— Η ΕΥΠ είχε εγκαίρως την πληροφορία ότι οι Τούρκοι επιχείρησαν να κάνουν απόβαση στα Δυτικά Ιμια;

— Πληροφορίες έρχονταν α-

Προσομοιωτής πτήσης

Υπήρχαν σαφείς ενδείξεις

— Πριν από τα Ιμια υπήρχαν ενδείξεις τις οποίες αγνόησε η πολιτική ή και η στρατιωτική ηγεσία;

— Είναι πολλές οι μέθοδοι που μηχανεύονται οι Τούρκοι για να δημιουργούν συνθήκες που τους εμφανίζουν απειλησματοκτόρους. Και δεν χρησιμοποιώ τα ρήμα μηχανεύονται τυχαία. Σας θυμίζω ότι πριν από την κρίση των Ιμίων είχε προσαράξει στη μια βραχονησίδα ένα τουρκικό εμπορικό πλοίο, το οποίο αρνήθηκε την παρούσα βοήθεια από ελληνικά ρυμουλκά με το επιχείρημα ότι βρισκόταν σε τουρκικό ύδατο. Η υπόθεση αυτή είχε κινήσει σε πολλούς από μας υποψίες, αλλά δυστυχώς δεν ευαισθητοποίησε την ηγεσία. Ούτε ακόμη και όταν ο Τούρκος πλοίαρχος έκανε τις μηχανές πίσω και όλως τυχαίως «ξεκόλλησε», προκειμένου τάχα να διευκολύνει τη «διάσωση» Αθηνών και Αγκυρας για το ποιος έπρεπε να τον βοηθήσει. Εκτιμώ ότι το περιστατικό αυτό ήταν μια σαφής προειδοποίηση.

— Πιστεύετε ότι ήταν στις προθέσεις της Αγκυρας να προκαλέσει ακόμη και γενικευμένη κρίση;

— Η αίσθηση που είχαμε τότε είναι ότι από πλευράς της Τουρκίας δεν υπήρχε αντίστοιχη κινητοποίηση με τη δική μας. Εβγαλαν κάποιες μονάδες και φρεγάτες στην περιοχή, αλλά η συμπεριφορά τους δεν ήταν ούτε προκλητική ούτε στρατιωτικά επιθετική. Όπως απεδείχθη μάλιστα εκ των υστέρων ο φόρτος των πλοίων τους δεν ήταν πλήρης, και η εκτίμησή μου είναι ότι δεν ήταν στις προθέσεις της Τουρκίας να γενικεύσει την κρίση, αλλά απλώς να βάλει άλλο ένα λιθαράκι στο οικοδόμημα των λεγόμενων «γκρίζων ζωνών».